

FEDERATIUNEA

Diurnalu politicu, literariu, comercialu si economicu.

Va esi Luni-a, Mèrcuri-a, Vineri-a ser'a, si Dominec'a deminét'i'a.

Cancelari'a Redactiunii :

Malulu inf. alu Dunarii, Nr. 32.

Locuinti'a Redactorului :

Malulu inf. alu Dunarii, Nr. 19.

Scrisorile nefranate nu se voru primi decâtu numai de la corespundintii regulari ai „Federatiunii“
Articlii tramisi si nepublicati se voru arde.

Prețulu de Presumeratiune :
Pre trei lune . . . 4 fl. v. a.
Pre șase lune . . . 7 fl. 50 cr.
Pre anulu întregu . . . 15 fl.

Pentru Romania :
4 galb. pro anu, — 2 galb. pro 1/2 de anu, — si 1 galb. pro 1/4 de anu.

Pentru Inserțiuni :
10 cr. de linia, si 30 cr. taps'a tiubrale pentru fiesce care publicati-uno separatu. In Loculu deschisu 20 cr. de linia
Unu esemplariu costa 10 cr.

Pest'a, 26 fauru 1868.

Redeschiderea șiedintieloru dietei ung. anuciata pre asta-di (9 martiu) nu s'au intemplantu. Șiedinti'a nu se potù tiend d'in lips'a deputatiloru. Presiedintele faceuse inca Sambata, a cerculà in clubulu Deakistiloru un'a lista, ca sê se vedia câti deputati sunt de fatia, rezultatulu fu, câ numai 60 membri se gasira d'in drept'a, éra d'in stang'a de abitè voru fi 30 presenti, prin urmare voru trece inca vre o câte-va d'ile pana ce se voru mai adunà deputatii. Presiedintele va anucià diu'a șiedintiei prin placate.

Proieptulu financiariu alu dlui Brestel au intimpnatu recela in cas'a deputatiloru senatulu imper. ceea ce dovedesce câ numai dupa modificatiuni esentiale pote avè prospectulu de a fi primitu. Contributiunea pre cupone se desaproba, prin urmare, se crede, câ acesta parte a proieptulu va fi respinsa. Nu ne vomu mirà, câ-ci cei ce ar avè se porte contributiunea pre cupone, sunt omeni cu mare influentia nu numai la guvernulu ci si in senatulu imperialu.

Lucrârile delegatiuniloru se apropia de inchiare. Delegatiunea unguresca grabesce a votà in ruptu'lu capulu toti paragrafiu bugetulu, respingan lu tote amendamentele propuse de cutare membru pentru a se reduce câte o sumulitia. Delegatiunea unguresca arde de zelulu guvernialu si nu numai câ nu cede sorioarei sale, delegatiunii transilvaniane, ci o întrece cu multu. Mare va fi numele ei inaintea lui pap'a Beust. Se pote inca intemplà, câ voru fi si remunerati pentru loialitate, unii voru capetà niemesia — boia mare asta-di — éra cei ce o au, voru capetà decoratiuni, dora chiaru de cele noue de cari ministeriulu actualu vre sê infintieze, câ-ci ceea vechie nu sunt de ajunsu.

Principele Napoleonu, cu tote câ caletoresce incognito (necunoscutu, adeca nu ca principe Nap. ci sub ore care nume falsu) este primitu la Berolinu cu mari onori. Regele, principii regesci, d. Bismarcku, toti acursera a-lu vedè, a-i intorce vediut'a. Dupa sosirea sa alta d'i prand'i la mes'a regelui. De aici politici si politicisii dau mare insemnate caletorici sale si respandescu in lume faime fantastice, dar Parisianii întrecu pre toti. Asiè d. e. se dîce, câ principele au dusu cu sine unu planu ga'ta pentru reconstituirea regatulu polonu, avendu a staru' ca celu-a sê fie primitu mai antâiu la Berolinu apoi la Șan-Petru pole si in urma la Vien'a, totodata arc ga'ta si unu sistemu de compensatiune respectiva pentru fie-șce care guvernulu, carele va cede partea sa d'in regatulu dismembratu. Pentru ca sê aretâmu cetitoriloru nostri neadeverulu pre carele e basata acesta fama curiosa, e de ajunsu ca sê amintimu modalitatea, cu carca primise principele Gorgiacovu notele diplomatice destinate a tratà despre cestiunea polona, — avendu a mai adauge convictiunea nostra, câ este cu nepotintia a sulevà acesta cestiune altmintrea, decâtu prin arme si impregiurârî cu totulu altele de cele, in cari se afla asta-di Europ'a.

Corpulu legelativu alu Franciei s'au reapucatu in 5. l. c. de discussiunea proieptulu de lege a sup'r'a pressei. Dupa ce deliberase indelungatu, camera au observatu in fine, câ arc sê se refaca totu proieptulu si sê se prelucre in ceea ce privesce timbrulu, anuciurile, penalitâtile si concessiunile pentru infintia-rea tipografiiloru, etc. Lucrarea penelopeana a comisiunii constitue o lege cu totulu noua, a le carei-a despusetiuni antiliberales voru fi primite nesmintitu de majoritatea reactionaria a corpulu legelativu. Suntemu nevoiti a face asemenea deductiune, pentru câ tote amendamentele opusetiunii liberale, cari tien-tià a reduce timbrulu atâtu de insarcinatoriu, au fos-

tu respinse. Numai unulu singuru¹ au aflatu gratia inaintea majoritâtii, a nume celu pentru desgreunarea diurnaleloru sciintifice, dar si aceste numai de voru aparè fâra de anuciuri.

Parlamentulu italianescu urmeza desbaterile a sup'r'a mesuriloru financiariu.

In cas'a comuneloru Angliei s'au infatîsiatu in 5. martiu D. Disraeli antâi'a-si data ca ministru primariu. Programulu sêu politicu se resume intr'o scire electrica forte laconica, in intru politic'a noului cabinetu arc sê fie liberala, in a fara, d'insulu va urma politic'a pacci basata pre o simpatia generosa si respectu pentru alte natiuni. Ast'a trebuie sê fie politic'a ori si carui ministeriu, fâra ca sê se mai proclame.

Scirile electrice d'in New-York, cu datu d'in 25 fauru, 5 si 6 martiu, impartesiescu urmatôriele nou-tâti: Senatulu, indata ce au primitu impartesirea despre votulu Congresulu, relativu la punerea in acusatune a presiedintelui Johnson, s'au constituitu ca tribunalulu pentru a judecà pre presiedintele. Resolutiunea camerei reprezentantiloru, prin carea se decisese punerea in acusatune, fusese primita cu 126 voturi, contra 47. Pres. Johnson dechiarâ intr'unu nunciu câtra senatu, câ dsa au staruitu neincetatu a-si implini detorintia cu loialitate, si câ prin destituirea lui Stantonu nu au vatematu legea (actulu de „Tennure of office“) câ-ci Stantonu nu au fostu numitu sub presiedinti'a sa. — De altmintrea vomu sci acu-si cum stâ afacerea presiedintelui, câ-ci in 6. l. c. au fostu provocatu a se infatîsià inaintea tribunalulu Senatulu.

Delegatiunea unguresca.

In șiedinti'a d'in 6 martiu, inainte de a se incepe discussiunea a sup'r'a bugetulu ministeriulu de ceterne, propunerea lui Colomanu Tisza casianà o desbateri infocata. Tisza cerù la inceputulu șiedintiei, ca pentru conservarea independintiei Ungariei facia cu poterile straine sê se întrebuintieze titulat'ura oficiale: „Austria si Ungaria“ sêu „Federatiunea de staturi a Austriei si Ungariei.“ Delegatiunea întrega primu propunerea, luandu-se in protocolu urmatorele cuvinte: se decide, ca acesta propunere, ca o dorintia unanima a adunaref sê se induca in protocolu. Urmà apoi desbateri speciale, si a nume: spesele administratiunei centrale. La postulu: Cancelari'a presidiale, Zsedényi se esprime, câ acést'a nu se tione de afacerile comuni, pentru aceea neci nu se potu pretinde bani de la Ungaria. Dupa pucina desbateri se primu propunerea comisiunii si se dede espressioni dorintiei lui Zsedényi in intielesulu, câ: „Delegatiunea nu se indoiesce, cumca organizatiunea noua se va margini singuru la afacerile externe.“ Tisza observa, câ organizatiunea de facia e numai provisoria. Comisiunea aproba pentru academi'a orientale 19,200 fl. Se aproba 550,000 pentru fondulu secretu. Șiedinti'a se inchide la 4 ore.

Șiedinti'a d'in 7. martiu. D'in partea regimulu sunt de facia: Grivicie, Lonyai, consiliariulu de curte Falke, Beust, Andrásy. Ordinea d'ilei: Continuarea desbateri a sup'r'a bugetulu afaceriloru externe. Protocolulu șiedintiei precedinte se cetesce prin notariulu Rajner.

Grivicie respunde la interpelatiunea lui Manojlovic, adresata in 28 fauru câtra ministru de resboiu, in urmatorele:

Brigad'a de Moden'a, a carei-a capu este unu consanguenu alu Maiestâtii sale, dupa batai'a d'in 1859, s'a primitu in armat'a austriaca. In an. 1863 s'a disolvatu; 93 de oficiari de ai acelei-a fura luati in armata, si 29 d'intr' acestia intrara in șierbitiu activu.

D'intr'acesti-a se afla inca in șierbitiu 3 capitani de clasa prima, doi capitani de clasa a dou'a, 9 supralocoteninti, 3 sublocoteninti, si asiè preste totu 17 oficiari supremi — 22 s'au pensiunatu, d'intr' cari 9 sunt morti, 1 a pasitu in șierbitiu civile de statu, 1 s'a cass'atu. 71 au trecut la guvernulu italianu.

Cei 14 oficiali militari, cari, disolvendu-se brigad'a de Este in 1863, s'au recipiatu in statulu pensiunariu austriacu, afara de auditoriulu-majore Gentili si mediculu de stabu Angelini se prededera in anulu 1866 cu totii guvernulu italianu. Auditoriulu majore amintitu Gentili mai vine inca sub consideratiunea, câ elu e nascutu in Petruvaradinu si in anulu 1857 pe langa pre inalt'a incuviintiare a rezervârei dreptulu sêu de receptiune, a intratu in șierbitiele de statu a le ducatululu de Este. — Ministeriulu crede a fi datu lamuriri multumitorie. (Aplause.)

Manojloviciu; Sum multumitu de dechiaratiunile facute, si la tempulu sêu voiu mai vorbi despre ele.

Se trece apoi la desbateri postulu „Spese diplomatice.“ Simonyi desfasiura intr'o vorbire mai lunga, câ postulu solhei sassonice ar fi de prisosu. Cumca Sassoni'a a fostu in anulu 1866 in partea Austriei — dîce vorbitoriulu, — ast'a nu o-a facutu ca d'in simpatia, fâra d'in interesulu sêu propriu. Daca voimu a ne aretâ recunoscinti'a nostra, nu trebuie, dicundu asiè, ca sê solvimu unu tributulu anualu pentru o solia.

Consiliariulu de curte Falke aviseza la ratiunile, esprimate prin ministru esterneloru in comisiunea budgetaria.

Col. Tisza inca partinesce pre Simonyi si doresce ca ministeriulu sê nu se mai provoce la aceea, ce s'a intemplantu in comisiune.

Falke: Motivele propunetoriulu se baseza pre aceea, ce s'a dîsu in privintia acesta d'in partea guvernulu in comisiune. (Aprobare.)

Cont. Stef. Eszterházy inca doresce ca ministeriulu sê-si precizeze motivele.

Cont. Ant. Szechenyi: Nu se pote pretinde respunsu sêu lamurire de la guvernulu decâtu candu se face interpelatiune. De altmintre si elu doresce aci lamurire. Vorbitoriulu desfasiura mai pre largu, câ neconsiderandu pietatea, d'in ratiuni politice e de lipsa chiaru facia cu Prussia, ca acestu postu de solia sê se sustiena. — Bónis, Radich si Zsedényi partinescu asiderea pre Simonyi.

Falke aviseza inca o data la motivele propunetoriulu, si dîce câ in interesulu pacci este de doritu ca acestu postu sê se mantiena. Se primesce competintia cu 41 de voturi.

Urmeza postulu: Ambasador'a romana. Simonyi propune o reductiune deplina a acestei ambasadure, si straformarea ambasadurei intr'o simpla solia.

Falke recomanda proiectulu comisiunei. Arceiepiscopulu Hajuald respunde lui Simonyi.

Delegatiunea austriaca.

Continuarea Șiedintiei d'in 6. martiu. In desbateri speciala plededia del. Skene pentru incuviintiare sumei întregi, de orace diferintia între cerintia regimulu si proieptulu comisiunii nu e atâtu de insemnata, fiindcâ numai de diferintia cametelor pote fi vorb'a, care s'aru urcà cam la 70—80000. Skene face dara propunerea: regimulu sê se imputeresca a procurà in an. 1868 restulu de 75000 pusce, cari mai sunt de lipsa pentru armarea noua a armatei.

Propunerea se sustiene de partea drepta si in centru. Dr. Rechbauer observedia in contra acestei propuneri, câ delegatiunea arc sê statoresca bugetulu de resboiu pro 1868, prin propunerea lui Skene inse s'ar derogà delegatiunii viitoric. Trebuie sê considerâmu, câ aceste 75000 pusce facu 4 milioane mai multu.

Dr. Ziemiakowski: E lucru naturalu, câ fatia cu o situatiune finantiara atâtu de critica, ca cea austriaca, ne dâmu ustenele a crutià spesele; scopulu acesta inse lu vomu ajunge numai prin reform'a contributiunii, prin inaintarea agriculturii, a meseriloru, comerçului etc. si la acést'a e de lipsa pacea; s'a dîsu, câ poporele trebuie sê constrenga regimurile de a tienè pace prin aceea, câ nu le votedia banii ceruti pentru resboiu. Acést'a aru fi dreptu, daca poporele aru fi solidaric. Noi numai atunci vomu pasî la desarmare, candu vomu fi castigatu lupt'a între civilizatiunea europena si despotismulu asiaticu. In asta privintia nu ne vomu face iluziuni; Austri'a arc unu ve-

cinu, care va scrie pe flamur'a sa o ideia; ideia'ă acésta va fi apesarea natiunalitătiloru in numele despotismului. Incontra acéstei ideie trebuie sê ne luptăm cu ideia'ă sustinerii natiunalitătiloru, cu ideia'ă libertătii, si cu acésta vomu scote armate d'in pamentu. Oratoriulu propune incuviintiarea unei sume de 7,875,000 fl. Centrulu si mai tota drept'a spriginesce acésta propunere.

Wolfrum se declara in contra acéstei propuneri, Baronul Hock pentru d'ins'a; Dr. Demelapera propunerea comisiunii. Prin votare nominala apoi se respinge propunerea lui Ziemalkowski cu 25 in contra 24 voturi, si se primesce propunerea comisiunii.

Asemenea se primesce alta propunere a comisiunii, prin care se aplacidelia in extraordinariu sum'a de 1,123,238 fl. pentru intregirea provisiunii de augmentatiune, si 1,576,762 fl. pentru armarea infanteriei cu pusec noue.

Siedinti'a d'in 7 martiu. Deschidendu-se siedinti'a se cetesce o scrisore a delegatiunii unguresci, prin care se comunica conclusele de pana acum a le delegatiunii acéstei-a.

Demel cetesce referatul comisiunii despre cerinti'a extraordinaria pentru edificări noue si edificări de fortareti, si propune sum'a de 672,440 fl. Pratobera propune sum'a de 996,000 fl.

Dr. Grosz. Valorea fortaretielu in privinti'a tactica nu stă de locu in lini'a prima. Sistemele de fortificare se intrebuintiedia in Austria ca experimete, cari se schimba cu persoanele, si pre cari noi trebuie sê le platimu forte scumpu.

Schmerling spriginesce propunerea lui Pratobera, Wickenburg pre a regimului. Schindler nu se tiene de omu de specialitate, pentru ca sê pota dejudecã insemmetatea cetătii Comaromu, totu-si crede, că daca treceau Prusii Dunarea pre langa Posoniu dupa lupt'a de la Blumenau, — si daca n'au facutu acésta, au fostu impedeat'i prin altu ceva, si nu prin armata'ă nostra — atunci tesaurii d'in Comaromu nu s'aru fi potutu introduce in saldulu activu alu Austriei. (Haritate.)

Dr. Rechbauer espune urmatoriele date: Comaromu a constatu pana acum 7 milioane, Olmütz 4,800,000 fl. Cracovi'a 3,500,000 fl., Pola 4 milioane, si acum se mai ceru pentru Comaromu inca 14 milioane, pentru Olmütz 8,700,000 fl., pentru Cracovi'a 15 milioane, pentru Pola 8 milioane, cu totulu 46 milioane. Fatia cu acéste date trebuie sê pretendemu, ca sê ni se arete necesitatea, si scopulu fortificărilor proieptate.

Prin votare nominala se primesce propunerea lui Pratobera cu 24 in contra 23 voturi.

Cerinti'a extraordinaria numai de asta data pentru armata'ă de pre uscatu se statoresce cu 22,400,000 fl., si recerinti'a extraordinaria transitoria cu 3,600,000 fl. preste totu 26,189,674.

Machinatiunile guvernului ungurescu in Croatia.

Cetimu in diurnalulu „Hazánk“ urmatori'a corresponsundintia d'in Zagrabia :

De-si nu aprobara toti procedur'a partitei guverniali cu ocaziunea alegeriloru pentru dicta, dar' totu-si a avutu intielesu, fiindu că guvernulu erã nevoitu a intrebuintia tote mediulocele ca sê-si pota castiga majoritate. Dar' alegerile senatului comunale d'in Zagrabia n'au nici o base politica, ci ca cause curatu cetatienesci au mai multu natura de interese materiali; — si totu-si fie-care oficialu a capetatu de la siefulu sêu lista rosia de votisare, impunendu-i-se pentru cine sê-si dee votulu. Cetatienii pentru a incungiura supravighiarea, si-au tiparitu si ei liste rosie; acum vinu instrumentele guvernului si prin unu mandat'u impunu oficialiloru ca sê-si subscrie listele de votisare, si in contra votisarei secrete listele fure numerisate, si numerii indicati, ca sê se scia, cine cui si-a datu votulu.

Ni-aru placè a sei, ore are guvernulu cunoscentia despre pressiunea asta, care strica mai multu causei, decâtu folosescè.

Transilvania.

Blasiu, 3 martiu. 1868.

Spre caracteristic'a tempului.

Ca sê dau si cu unu micu datu spre comprobarea si mai deplina a faptului, cumu că domnitorii d'ilei la noi nu lasa nefolositu nice unulu d'in mediale, ce contribuescu spre scoterea romaniloru si alungarea loru de pre scen'a politica, mi ieu libertate a impartes'i o. p. una tehnă de cele mai spurcate, a descoperi una mina asediata d'in departare, dusa prin Pest'a, spre a se sparge in — Blasiu.

Stapanii nostri politici, cumu forte bine-i numesce d. Baritiu, nu se multiamescu cu ace'a, că noi nu numai nu amu rechiamatu si pretinsu sustinerea si respectarea acelu sfermature de drepturi, ce dupa atăti-a seculi de nedereptăre ne-a recunoscutu si garantatu diet'a de la Sabina: că încă atitu tacutu ca pescele, candu in luncle trecute d'insii au

trasu cu pen'a preste ele, si de atunci in coced'in plecarea nostra naturale spre pace amu facutu si suferitu a se face multe, ce nece una data nu s'ar fi cadutu sê se intemple. Ei, d'ieu, nu se multiamescu cu atăta. Loru nu le este de ajunsu, că nu ne vaietăm, candu ne impungu; nu ne sverolim, candu ne despoia: ci pretindu de la noi lucruri, ce suntu in contr'a naturei, pretindu, ca neci dorere sê nu semtăm! Se intrăm in choru, se cantăm, se jocăm alaturu-a cu ei, noi pre cari d'insii ne-au pusu in cea mai completa fomete de drepturi si ne-au secatu si mic'a ace'a funtăntia, ce singura ne recoria cu ore-cari indereptătri.

Politica ureloru si a persecutiunei natiunali a delaturatu prin municipia pre pucineii oficiali, ce aveăm pre acolo, nu pentru că dora ei ar fi cetezatu a muștră ore-cumu neconsiderarea, cu care suntemu tratati; ci pentru că bietii de ei nu s'au potutu aperi de sentirea pierderi, ce ajunse pre natiunea loru, — nu au potutu smulge d'in pieptu ingrigirea si temerea, ce aveau pentru venitorulu patriei sale celei apucate de volbur'a unei politice patimose, nebune chiaru.

Era pre cei, ce au remasu in posturi, s'au nevoitu in totu modulu potentiosu a-i aduce acolo, ca sê recunosca serbatoresce starea presente a lucruriloru. Ocaziuni binevenite s'au datu de sene, sêu au fostu hetite ca si de pèru.

Asiã vediuramu pre mai multi barbati de ai nostri mergandu unulu dupa altulu in castrele politice, despre care nece d'insii nu crediu, că voru d'ieu, că nu este dusmana romaniloru. Asiã vediuramu si mai de aproape cumu unu romanu, alu carui caracteru erã stimatu, declarã, că si d'insulu intra in choru.

Cugeta cine-va, că omenii acésti-a nu semtiescu dorere pentru pierderile nostre? Cugeta ei că foculu nu arde? Anim'a omului de multe ori e intunecata de amaretiune, pre candu faci'a lui arata bucuria refatiata. Harpagu a risu la mesa lui Astiage, candu a aflatu, că ospetiulu, d'in care se impartesiã, este gatu d'in carnea fiului sêu. . .

Destulu că in modulu acéstu-a intieleginti'a nostra civile, carea cu prea pucine exceptiuni custă d'in oficiali, este paralisata, in parte castigata pentru sistem'a noua. Magnum enim pauperies opprobrium jubet quidquid et facere et pati.

Mai remase intielegintia preutiesca, care pana acumu necairi nu s'a aflatu indemnata a face liturgie pentru nemicirea drepturiloru natiunei sale.

Stapanii nostri politici se nevoiescu acumu intru acolo, ca sê lipsesca natiunea si de acéstu singuru mangaiatoriu si sociu in suferintie, ce are acumu, ca si sub vitregi'a temporiloru trecute.

Mediale suntu alese forte bene. Una parte se tiene in siacu cu promisiuni pompose de bunuri, de dotatiune — alt'a se ademenesce cu redicarea resiedintieloru si a basereceloru, — intru a trei'a se facu momete cu una mitra, ce acusi se oferesce unu-a. acusi celui alaltu.

Prin de acéste se scotu de la unii declarări oraculose, d'in aintea caroru omenii stau cu gurele cascade, si-si punu mânilu in sinu, ca si celu, ce a graitu, — de la altii gratulatiuni in contradicere eclatante cu faptele loru, ale caroru urme inca nu se reciseru, — era pre altii pre langa tota cercuspectiunea, sêu chiaru pentru levitatea loru-i porta in suse si in diosu, spre a se folosì de ei si apoi a-i lasà desierti.

Inse pre langa tote acéste preutimea nostra ardiana in totu remase portandu pre facia semnele junghiării dreptureloru sale, asiã, pre cumu le porta si totu poporul nostru.

Acésta nu le veniã stapaniloru nostri la socotela. Doi-trei apotati suntu unu lucru prea neinsemnatu facia cu legiunea compacta de credintiosi. Deci trebuiã sê se facu progresu cu orice pretiu.

Urdie'ă s'a facutu pre mai multe locuri. Eu aducu in ainte numai una fapta.

Unitii de la Mediasiu erau de multu in certa cu parochulu loru St. — Ordinariatulu d'in Blasiu dupa multe traganări a cugetatu a termina lucrulu cătu mai fericescu prin mutarea parochului la alta parochia. Mediasiu lu conferitu altui-a, carele s'a si asediatu acolo. Dara St. inca a remasu si petrece acolo miscandu tota pietr'a pentru a se vedè reasediatu in parochia acé'a, unde acum mai de unu anu este altu parochu.

De impregiurarea acésta s'au folositu contrarii nostri. S'au apucatu si in numele aloru 4 Mediasiani au compusu una suplica la ministeriulu culteloru, in care suplica — dupa impartesirea ce-mi veni de la unu amic, — se facu imputări aspre Metropolitulu Alesandru si preste totu se dă votu de blamu Blasiului, pentru-că — precum se pretinde in scrisore acé'a — a parasitu baserec'a si a facutu politica; pre candu de alta parte neunitii au statu barbatescu de caus'a baserecescu si au inaintatu cu pasi gigantici. Deci inaltulu Ministeriu sê lucre intru acolo (sêu de a dreptulu, sêu prin AEppulu de la Calocca), ca ne-

gotiulu relegiunei gr. catolice sê se comende atentiunei mai-mariloru baserecescu de la Blasiu si sê se puna in securitate mai marc. Mai in colo: că repausatulu Metropolitu a pusu in prosceniu caus'a natiunale, si a statoritu de principiu, ca sê lasămu cele baserecescu in grigea lui D'ieu si sê ne unimustrinsu toti, căti suntemu de unu sange, spre deslegarea causei natiunali. De aci popii nostri s'au cuprinsu mai multu cu politica, de cătu cu baserec'a. De unde urmara daune pentru relegiune. Se imputa si acé'a, că dein seminariulu Blasiului s'a stersu limb'a latina, — că popii catoriti au preferintia, era celibii mai culti si mai morali suntu dati in deretru, că — auditi peate! — pana si canonici inorati avemu.

Acéste si de acéste ocuru in famos'a suplica a Mediasianiloru nostri.

Eu sum incredintiatu, că suplica acé'a nece dupa cuprinsu nece dupa forma nu pote fi opulu nece unu-a d'entre cei 4 suserisi. Mai multu: unu singuru omu, nu creliu, sê se dè intre cei 4 suserisi, carele sê fia in stare de a precepe macaru lucrurile scrise sub numele loru.

D'in cuntra tote areta, că aci avemu de a face cu una tehnă straina, care tinde a compromite si incurcã pre Ordinariatulu d'in Blasiu, si prin acésta a-i paralisã lucrarea, a-lu discrelitã in suse si in josu, a-i inmultì incurcaturele ierarchice, a-i sculitã autoritatea, fãra de care nece unu corpu morale nu-si pote duce afacerile.

Audi colo! Nesece romani capaci de a face una suplica ca si acésta sê se planga in contr'a preutime, pentru că se mesteca in politica? Si apoi chiaru nesece Mediasiani sê o faca acésta, a caroru parochu St. in vietia-i nu a facutu nece atăta politica, cătu unu caltiunariu? Si totu-si inaintarea romaniloru de a colo, vai de ca. Ati vediutu catedr'a loru seosa la meliatu in — Gur'a Satului. De scola nu d'ieu nemica, pentru că a fostu multu mai ticlosa, de cătu sê merite amentire.

Nesece romani sê se planga in contr'a insuratiunei preutiloru? Si apoi chiaru Mediasiani sê faca acésta? De ce s'au plansu comuna acé'a in contr'a lui St? Au nu erã elu celibe? In ce matricula ati vediutu, bunimiei, inferita cumni'a d'insului?

Tehnă favorita de straini cu scopuri politice este, D'ieu, suplica acésta, si data in numele unoru omeni buni, ce nu sciu, spre ce li-se abuseza suscriere.

Inse e lucru forte tristu, candu fierbentia lupteloru politice — aci cu unu contrariu, ce de locu nu se lupta, — rapesce pre omeni pana la a se folosì de media, ce ducu la desfacerea ordinei si intru cosecintiele loru suntu periculose pentru statu.

Cor.

Programulu Sasiloru celoru noui.

Partitulu sasiloru celoru noui (Jung Sachsen) s'a invoitu, in adunarea tienuta la 1 martiu in Sabiu cu statorirea urmatorieloru

Puncte de programu:

I. Uniunea Transilvaniei cu tier'a mama Ungari'a, recunoscuta asta-li de intreg'a natiune sascescu, precum si receperea basata pre dreptu a teritoriului sascescu de administratiune in cadrele constitutiunii reprezentative, garantate prin legile d'in 1848, pretindu necesarmente ca constitutiunea municipale sascescu, care acum este inca constitutiune de statuti, sê se strafirme in constitutiune reprezentativa, corespundietoria referintieloru schimbate.

II. La acésta strafirmare se proieptedia urmatori'a procedur'a legala, care nu vatema drepturile natiunii: Universitatea natiunala sascescu se mai intrunescè inca olata in compusetiunea ei de fatia nu mai si nu mai pentru de a proieptã o lege de alegere liberala, omogena cu dispusciunile meritore ale legiloru d'in 1848.

Pe bas'a acéstei legi de alegere si dupa intarirea acéstei se va adunã pe calea constitutiunala o universitate natiunala ad hoc, care va avè a se ocupa cu elucrare si substernerea pentru re-intarirea mai inalta a unei legi comunale, care sê vi corespunda cerintieloru tempului nou si principieloru generale de dreptu depuse in legile d'in 1848.

III. Conservarea nescirbata a nedependintiei natiunii sascescu — încātu legelatiunea tierci n'a trasu la o bariera neinvingibile — este scopulu, care nu trebuie nici candu perdutu d'inaintea ochiloru.

Pentru conservarea nedependintiei se pare a fi ab de lipsa implinirea urmatorieloru puncte:

1) Organismulu autonomu alu comuneloru, scautineloru si districteloru sascescu cu officiantii loru alesu liberu de poporu, si cu comunitatile alese liberu se sustiene.

2) Teritoriulu sasiloru transilvaniani, constatatulu d'in 9. seane si 2 districte formedia unu municipiu intregu nedespertitu.

3) Intregulu municipiu sascescu e reprezentatu prin universitatea natiunala, in fruntea carei-a stă pe comitele.

4. Dreptul ce compete națiunii, de a-si alege pe comitele remane nevotemat. Alegerea inse de acum înainte se nu aiba valoare pre vietia, ci pre unu tempu determinatu. Comitetele, care repasesce, se pote realege.

5) Universitatea nationala se intruneste de regula de doue ori pre anu; — deputatii se alege numai pentru una sesiune si nu primesc instructiuni. Sledintiele, chiar si cele economice, sunt publice.

IV. Avera nationala sascesca e proprietate caschiva a națiunii sasesci; — administrarea aceleia sta sub controla universitatii nationale.

V. Limb'a oficiala in intrulu intregului municipiu, prectm si in comunicările oficiale reciproce ale scaunelor si districtelor sengeratece remane cea nentfesa.

VI. Nedependintia besericea evangelice de confesiunea angustana se conservea, si nedependintia ei pre teritoriulu legelatunii besericesci si scolarie se asigurea in sensulu legiloru d'in 1848 intocmai ca si a celorlalte sotietati religiozuarie recunoscuta.

VII. Desdaunarea de diecime a preotimii sasesci se recunosc pentru tota viitorimea ca o sarcina dea statului.

VIII. Modul, in care voru tramete locuitorii celor 9 scaune si 2 districte reprezentantii loru in diet'a ungresca, e si remane afacerea legelatunii tieriei; totusi se se luere in modu cuviniosu, ca si pe viitoriu se se alege d'in cercurile sasesci celu putienu 22 deputati, incatu se pote, cu privintia drepta la numerulu poporului si la reprezentatiunea adeverata a intereselor.

Publicandu comitetulu suscrisu punctele acestea statorice de partid'a Sasiloru celoru noui (Jungsachsen) d'in Sabiu, provoca pe cei de o parere cu densii d'in tote partile teritoriului sasescu, ca se se dechiare in organulu nostru de partida. Sabiu, 2 martiu 1868. Carolu Iikeli m. p. negutiatoriu, C. Dietrich m. p. ingineru, Carolu Schochlerus m. p. casariu de contributiune, Dr. Gustavu Lindner m. p. advocatu, Franciscu Schreiber m. p. officiantu magistratualu, Dr. Fridericu Krasser m. p. Doctoru de medicina, Carolu Scherer m. p. fabricantu de panura, Mihaiu Martini m. p. peleriaru, Guido de Bauszneru m. p. privatieru.

ROMANIA.

Adunarea Societatii „Transilvania“ procesu-verbale.

Siedintia II. Sambata 3/15 fauru 1868, la 7 ore ser'a, in Sala Ateneului Romanu.

Presiedintia d-lui A. Papiu Ilarianu.

Adunarea era destulu de numerosa; publica forte destinsu. Presiedintele onorariu d. Lupascu inca era de facia la acesta siedintia.

Se citece procesulu verbale alu siedintiei trecute si se adopta de adunare.

D. Hajdeu, membru alu comitetului, pronuncia urmatoriuu discursu:

Domnele mele si domnii mei!

Primindu d'in partea colegiloru mei insarcinarea de a tiene cu ocaziunea solemnitatii de asta-di unu discursu, m'am silitu de a alege o tesa, care se fie intr'o legatura intima cu insusi scopulu societatii „Transilvania.“

Mi-ar' fi lesne, d-loru, de a ve vorbi si eu despre o multime de lucruri forte interesante d'in punctulu de vedere abstractu alu sciintiei seu alu literaturii; mi-ar' fi lesne de a merge in urmele destinsiloru oratori, ce au ilustratu deja acesta catredra a Ateneului Romanu, intretienendu-ve la rendulu meu, despre Goethe si despre Mirabeau, despre luesu, despre animalele domestice, despre mitologi'a indiana, despre poemele lui Ossianu, dar atunci d-vostra ati ave totu dreptulu de a me intreb: ce au a face tote aceste cu caracterulu propriu alu asociatiunii, in numele caria suntemu intruniti aici?

Asie dar, lasandu la o parte tote subiectele universale si cosmopolite, bune pentru alte timpuri si pentru o alta specie de adunari, cu me voiu margini, d-loru, in discursulu de fatia, de a atinge pe scurtu, forte pe scurtu, o cestiune curatu romanesc, (aplause) egalmente importanta pentru tote provinciile romane, si anume, o se me incercu a studi'a de'mpreuna cu domniile vostre, acele midiuocele seculare si prevedintiale, prin cari strabunii si fratii nostri au reusitu a conservati nationalitatea loru, atatu pe tiermii Marii Negre, precum si la cele 2 crescete opuse, la Carpati si la Balcani.

Romanulu d'in Macedoni'a, Romanulu de pe Dunarea si Romanulu d'in Ardelu, desi pusi fie-care intr'o situatiune absolutamente diferita, totu-si au pastratu, de o potriua, cu aceasi persistintia, cu acela-siu focu, limb'a, obiceiile, traditiunile, caracterulu, fisonomi'a, intr'unu cuventu tote clementele, d'in complexulu carora se formeza unu corpu compactu, numitu nationalitate. A cerceta principalile cause ale acestui fenomenu, ca-ci motivele cele secundarie si acesorice prin numerulu si prin varietatea loru scapa totu-de-una d'in vederea istoriculu, este materi'a discursulu meu de asta-di.

La polele muntiloru Balcani, existe unu poporu, pe care Bulgarii lu strimptoriza pe de o parte, Albanesii lu strengu pe de alta, er' Grecii lu rodu tocmai la anima si totu-si, inchisut la midiuocu intre aceste trei nemuri atatu de eterogene, elu

a remasu pana asta-di curatu romanescu d'in toto punctele de vedore.

Modulu prin care acesti frati ai nostri, imprasciati nu numai in Macedonia propria disa, ci inca si n Epiru, in Tesalia, in partile Elladei, au mantinutu totu fondulu si tota form'a nationalitatii romane, ni se pare la prim'a vedore a fi nu numai unu lucru strordinariu, ci chiar unu miracu.

In adeveru, d-loru, suntu peste cinci secli de candu Romanii de peste Dunare au perdutu cu desevsire ori-ce umbra de independintia nationale, ori-ce vestigie de libertate sociale, ori-ce suveniri de esistintia politica. Selavi fiscali ai Turcului si selavi eclesiastici ai propagandei grece, ei au purtatu si porta inca pana in momentul de fatia jugulu unei robii indouite.

Acesta nu este totulu. Unu poporu subjugatu se apara cate odata contra asimilatiunei straine prin arm'a literaturii nationale. Astu-felu, de esemplu, Boemii nu s'au germanisatu cu totulu, numai d'in caus'a avutiei monumentelor literarie. E bine! Romanii de peste Dunare nu aveau nici macaru acestu singuru refugiu contra influintiiloru d'in afara. Lipsiti de ori-ce literatura, lipsiti de scol'e, lipsiti chiar de alfabetu, ei erau siliti a primi orbesce cultur'a fanariota, a careia prima dogma a fostu totu-de-una; rusinezate de a fi Romanu!

Nici acesta, d-loru, nu este inca totu. Gramaditi pe la strimptore in muntii loru, supusi unei clime aspre si cultivandu unu pamentu ingratu, Romanii de peste Dunare adeseori parasescu cuibulu stramosiescu, cuta unu norocu mai bunu sub cerulu tierceloru departate, se asedia in orasiile cele comerciale ale Europei, la Viena, la Triestu, la Pest'a, la Marsilia, la Venezia: si apoi, asicurandu-si print'unu negociu onestu, o stategie independinte, se intoru in patria, aducendu inapoi aceiasi anima romanesc, dar totu de odata o limba mai stricata, moravuri mai esotice, simpatie mai straine.

Precum vedeti, d-loru, selavi'a politica si spirituale, absintia de ori-ce literatura, si obiceiulu emigratiuniloru aru fi trebuitu se concurga intr'unu modu puternicu a desnatiunalisati cu desevsire miculu pumnu de Romani de peste Dunare, separati prin munti, prin fluvie si prin ginti barbare de catra fratii loru d'in Moldov'a, d'in Tier'a Romanesca si d'in Ardelu.

Si cu tote aste, ei nu si-au perdutu nationalitatea! Angerulu pazitoru alu Romanismulu transdanubianu a fostu femeia.

In caletori'a s'a la Romanii d'in Macedonia, d-nu Bolintianu dice: „Femeiele singure tienu la natiunea loru. Daca vr'odata acestu poporu va scapa de a fi crotopitu, va ave o limba cultivata, o literatura, o istoria, unu nume in sfirsitu, elu va fi detoru acesta numai femeieloru Romane.“ Inca pe la inceputulu secululu presinte caletorulu anglesu Martin-Leake, carele cunoscese de aproape pe fratii nostri de peste Dunare, a facutu deja aceiasi observatiune. „Cele mai multe femeie, — dice elu, — nu intielegu nici o alta limba afara de cea romanesc, pe candu toti barbatii vorbescu grecesce.“ Semii mai permiteti, d-loru, de a ve cita unu esemplu isolatu, care va servi a completati constatările lui Martin Leake si ale d-lui Bolintianu. Se scie, ca celebrulu Colletis, celu mai mare diplomatu alu Eladei moderne in urm'a renascerei d'in 1821, era Romanu d'in Macedoni'a crescutu printre Grecii si ajunsu in noulu loru regatu la un'a d'in positiunile cele mai nalte, elu nu se sfa de a'si da in fatia lumei aerulu unui Elinu. Inse Colletis tienea la dinsulu o sora, care nu scia o boga grecesce. Astu-felu se intempla adesea, ca acea sora intru in camer'a ministrulu, tocmai atunci candu elu vorbia cui-va despre patria lui Pericle si a lui Epaminonda, si intre-rumpendu-lu de o data prin o intrebare, lu silitu a'i responde romanesc. Colletis a remasu Romanu pana la morte numai d'in caus'a surorii sale (aplause prelungite.)

Se fi fostu ore totu femeia instrumentulu salvaroi nationalitatii romane in Moldov'a si in tier'a Romanesca? Nu, d-loru. Imi pare reu de acesta pucina curtenia pentru seculu frumosu d'in Romania Dunariana, dara adeverulu mai presusu de tote! Amu avutu si noi femei mari, femei ilustre, femei eroice, ca mam'a lui Stefanu celu Mare, ca domniti'a Florica a lui Mihaiu Vitezulu, ca domn'a Rocsandr'a a Lapusianulu, ca domn'a Chiajna a lui Mircea Voda si mai multe altele, intre cari ar fi o erima d'in parte ne de a nu mentiona pe acea Aneta Ipatesc'a, care intr'armata cu doue pistole, incuragi'a la 1848 poporulu buccesarianu la apararea libertatiloru democratice, (aplause intusiate) dara tote aceste virtuti individuali, ori catu de sublime, totu-si nu puteau ave de catu numai influintia restrinsa si momentana a unoru esceptiuni.

Mi se va spune, pote, ca independintia politica a fostu mantuitoru a nationalitatii romane pre tiermii Dunarii. Da; inse cum ore unu poporu, atatu de micu, a fostu in stare de a se mantiene atatu de liberu in midiuoculu atatora loviri d'in atate parti, in cursu de atatia secl' Mi veti spune, d-loru, ca acesta se esplica prin viteji'a strabuniloru nostri? prin minunile Tiepesiloru, Mireiloru, Stefaniloru, Raresiloru, Michailor? . . . Solutiunea ni se pare a fi cu totulu ilusoria. Au fostu alte popore totu atatu de brave ca si Romanii, avendu in fruntea loru pe nisce principii totu atatu de eroici, mai bucurandu-se pe d'asupra de fortificatiunile naturale cele mai neabordabili, si totu-si vitejia cea mai supra-umana n'a potutu asicura independintia loru politica. Albania sub Scanderbeg, este in acesta privintia prob'a cea mai apropiata de situatiunea istorica a Romaniei Dunariene. Astu-felu nu este de ajunsu de a dice, ca nationalitatea nostra de aicea, s'a

conservatu multumita independintiei politice, ci trebuie se cautamu insa-si originea rationale a acestei independintie, si numai atunci vomu pote cunosce adeverata cauza, pentru ce eu si dvostra, d-loru, suntemu Romani pana asta-di.

Positiunea geografica, eta chiei'a enigmei. Sub acestu cuventu eu nu intielegu muntii, pescerile, padurile, fluviele, pustietatile, si tote cele-lalte, unele strategice naturale, cari potu procura unui poporu o scapare treccatoria intr'unu rebelu, dara nu voru fi nici odata in stare de a garanta in perpetuitate independintia politica a unei tieri. Positiunea geografica a Romaniei dunarene, vre se dica locsiorul seu la midiuocu intre trei imperie mari, puternice si rivale; d'antau Polonia, Ungaria, si Turcia; apoi, prin scimbarea numeloru, Turcia, Austria si Rusia; dara in ori ce casu totu deuna trei, nici mai multu nici mai pucinu, tienendu cate-si trele ochii loru atintati asupra tierisiorii nostre rivindu cu lacomia catu-si trele, si astu-felu impiedicandu-se fiacare unulu pe altulu in realizarea visulu comunu. Provedintia a mai voit pe d'asupra, ca aceste trei puteri se nu se pota impaca nici odata in scopu de a impartii Romania dunariana in mai multe bucati, precumu Austria, Rusia si Prusia impartira in seculu trecutu regatul polonu. Prima incercare in acestu sensu se facuse inca in 1494, candu regele Ungariei si acelu alu Poloniei tinura conferintia secreta la Leutschow, de unde se despartira apoi in desertu, ca-ci fie-care vrea se aiba totulu, si nici unulu nu se multamii cu o parte fara a mai vorbi ca Turcia n'a fostu consultata. — Apoi in timpii moderni Austria reusi a sastrage Bucovin'a si o parte din Banatulu Craiovei, Rusia rapi Besarabi'a, daru totu-si insa-si anima Romaniei dunarene romase neatinsa, multumita eterneloru certe internationali intre cele trei colosuri invicinate, carora le placea de o potriua gurile Dunarii.

Asia dara, precumu femeia salva nationalitatea Romana din Macedonia, totu asia positiunea geografica ne servi dreptu seutu in Moldova si in Tiera Romanesca. Strabunii nostri din timpii idolatriei, negresitu ca ar fi idealisatu aceste doue mari conclusiuni istorice, dandu-le locu in religiunea nationale, prin edificarea unui templu in numele dieului Danubiu pe malurile Dunarii si a unui altaru in onorea dieitiei Venus pe culmea Balcaniloru.

In Transilvania rolulu femeiei si alu positiunii geografice l'a jucatu Cartea. Da, d-loru. Numai invetiatura si sacerdotii sei, sacerdotii in tota puterea cuventulu, ca-ci in cea mai mare parte ei au fostu preoti ai evangeliului, au mantuitu nationalitatea nostra de peste Carpati. Pana la secolulu XVI. Romanii din Ardelu se bucurau si ei d'impreuna cu Sasi, cu Secuii si Ungurii, de tote drepturile civile si politice, in catu nu este de mirare, ca Romanismulu a traitu pana atunci. De la secolulu XVI. in josu se incepura, crescendu cu o repeditiune infernale, acele monstruose persecutiuni judiciare, administrative, sociali, cari reduceru in fine, pe fratii nostri din Transilvania la trepta legale de nisce debitoare fara cuventu si fara voiti'a, supuse biciului unoru stepani venetici. Nationalitatea romana trebuia se piera in Ardelu; trebuia se piera precum a peritu nationalitatea Lituana in Prusia, pusa de catra cavalerii Teutonici intoemai in acea-si situatiune curatu animale, in care legislatiunea maghiara a pusu pe Romanii din Transilvania. Inse ochiulu lui D-dieu veghia de susu asupra Daciei lui Traianu, si tocmai atunci candu prapastia desnatiunalarisarii se deschisese amenintatoare sub piciorle Ardeleniloru, Provedintia le siopti in taina; „Invetiati carte romanesc si ti fi mantuit!“ (aplauso). De la 1560 se incepe miscarea literaria nationala in Transilvania. Cele d'antau carti tiparite in limb'a romana, a vedutu luminau la Brasiovu si la Orestia, aproape cu unu seclu inainte de publicatiunile lui Mateiu Basaraba si ale lui Basiliu Lupulu in Moldov'a si Tiera Romanesca. Estrema raritate actuale a Psaltirei Diaconulu Corcsi, a Palicii lui Vladica Tordasi si a celoru-lalte tiparituru romane din seculu XVI, dovedesce mai bine de catu ori ce alta consideratiune, ca acele carti au trecut in mii de mani, au visitatu mii de bordeie, si n'urm'a unei circulatiuni intinse, s'au usatu si au disparutu ca acele monete, ce nu se odihnescu nici odata in lada.

De atunci incoce progresulu invetiaturei in sensulu national, nu s'a mai intreruptu unu singuru minutu in Transilvania, si ajunse in fine in seculu nostru la o desvoltare atatu de fecunda in catu fratii Ardeleni revarsandu in juru-le prisosulu abundantie, ne detora chiar noue pe Lazaru, pe Laurianu, pe Barnuti, pe I. Maiorescu, pe Papiu . . . (vii aplausu).

Astu-felu, d-loru, Cartea a fostu sublimulu instrumentu, prin care prevedintia a perpetuatu nationalitatea nostra d'in Transilvania, resistendu la tote lovirile inimiciloru straini si la tote uneltirile tradatoriloru, fara cari n'a fostu nici odata nici o natiune, precum n'a fostu nici odata nici unu corpu ori catu de frumosu fara ca se lu fi defigurat din candu in candu cate o buba. Cartea trebuie se fie si de acum inainte principala arma a Romaniloru d'in Ardelu. (Aplausu). In privintia carei-a sabi'a si pusea joca rolulu secundariu alu unui efectu in faci'a unei cause. Societatea „Transilvania“ destinata a respandi invetiatur'a printre fratii nostri de peste Carpati, este un'a d'in manifestatiunile acestei trebuinte providentiali.

Eta de ce, d-loru, eu nu me temu a afirma cu mandria, ca acesta societate va se aiba si ea o particea la mantuirea Romanismulu d'in Ardelu, ca-ci cartea este mantuire. Se traiasca Societatea „Transilvania“! (Aplausu prelungite.)

D. profesoru St. Michailescu raportorulu comisiunii insarcinate cu verificarea socotelorulu, da citire raportulu comisiunii:

- 1) De la membrii societății au intratu lei 15,457 p. 21
- 2) De la donatori au intratu „ „ 192 „ 30
- 3) D'in vendiare de brosiuri si bani primiti de la cons. judetianu de Galati prin d-nu Lupascu „ 4036 „
- 4) Procente de la bonulu de 5000 lei „ 125 „
- 5) Idem, idem 11000 „ 220 „

lei 20,031 p. 11

D'in acesta suma s'a cheltuitu dupa compturile d'in do-sarie pe cari le-amu verificatu, sum'a de lei 4863 par. 36, asié câ scadiendu cheltuietele d'in venitu gasimu câ averea soci-
tății formata in trimestrul II. este lei 15168. par. 1. Adaogându la acést'a averea societății d'in trimestrul I, avemu in totalu sum'a de lei 27526 par. 7, si anuue, in trei bonuri ale tesaurului publicu :

Bonulu I, No. 738, de lei 10,947 p. 7.

„ II, No. 940, „ „ 5,125

„ III, No. 39, „ „ 11,220

(Lei nuoi 4155, bani 55.)

Si in numerariu lei 234,

Observandu rapiditatea cu care societatea pasiesce la realizarea scopului seu, nu ne potemu opri de a aduce cele mai viue multiamiri onor. D. presiedinte pentru deosebit'a ingrijire si extremulu devotamentu cu care urmaresce pasu cu pasu tote lucrările societății.

Nu vomu perde acesta ocaziune, fără a ve relatâ d-loru, acurateti'a cu care d-nu casieru si d-nii comptabili si-implinescu misiunea d-niei loru, astu-felu câ comisiunea a remasu incantata de tote lucrările ce-i privescu.

(Semuati) membrii comisiunei, G. Bursan, Andreiu Adamescu, D. G. Muntonu, Capitanu Horezianu, St. Michai-lescu prof.

Adunarea decide ca dnii secretari ai Adunarei se binevoiesca, la casu de necesitate, a da concursulu d-loru si cancelariei comitetului.

Dupa acést'a, siedinti'a se ridica la 9¹/₂ ore, anuntiandu-se cea venitoria peste trei luni.

Datu in Bucuresci, 3 februaru 1868. in sal'a Ateneu-lui Romanu.

Presiedintele Societății A. Papiu Harianu.

Secretari, P. C. Cotatianu, M. Strajonu, G. Comsia.

(„Rom.“)

Noutati Straine.

ITALIA. Diurn. „Corriere Italiano“ constateza, câ marcuisului P. Popoli i-s'a oferitu postulu de ambasadura in Londr'a. Cu privire la denumirea de solu in Vien'a a lui Visconti-Venosta nu se scie nimica anumitu. Se intaresce câ in personalulu diplomaticei italiene ar' fi sê urmeze stramutâri mari.

Precum spune totu acést'a foia, membrii majoritătii Camerei au tienutu ieri o adunare pentru a se ocupa deconstituirea radicarei cursului fortiatu. Se crede, câ adunarea ar' fi decisu sê se contracteze in straine-tate unu imprumutu cu amortisare de diece ani pe langa garanti'a bunuriloru baserecesci. Se crede câ ministrulu financioloru va anuciâ câtu mai curen-

du proiectulu pentru radicarea cursului fortiatu si o operatiune grandiosa financiaria in strainetate.

— Manifestulu lui Mazzini. Mazzini a publicatu unu manifestu nou de rovolutiune, in care, in contradicere cu profesiunile lui unitarie de pan'a-cum, se deschiera pre langa principiulu federativu. In acestu manifestu se dice intre altele: „Europ'a betrana apune! Sê ne desceptâmu! Nu auditi veltu subpamentenu, ce s'aude ca d'in o naie silrobita de furtuna, unu vuetu ce anuciâ cufundarea neincurgiu-rabile? Si nu intiegegi voi cutremurulu acest'a, ope-ratiunea ast'a a fermentatiunei secrete, acést'a cur-gere misteriosa, care pune tote in miscare, precum ventulu de nordu marca si condrii intre aurora si resaritulu sorelui? E inviarea Europei tenero, nas-cerea unei epoce noue, e suflarea lui Ddieu, ce pre-vestesce poporeloru sorele umanitătii. Fii ai lui Ddieu si ai omenimei, desceptati-ve si mergeti innainte! Or'a a sunatu Libertatea traiesce in voi. Egalitatea, ce s'asceptâ numai d'in ceriu, acum petrece pre pa-mentu in giurulu vostru, si dupa emanciparea indi-viduale va urmâ cea sociale. Precepti a-o realizâ si aretati-ve demui de chiamarea vostra!!!“

In siedinti'a de la 7. mart. a Camerei deputa-torulu s'a continuatu desbaterea asupr'a reducerii eur-sului fortiatu. Deputatulu Doda constateza, câ toti acei-a cari au vorbitu in cestiuca necessitătii d'a restringe cercularea notelor de statu si in privinti'a esaminarei cercularei notelor de banca, — sunt un'a. Elu posteste economisare noua, respinge imprumu-tulu, notele de statu si dârile noue.

Ministrulu de finantie dâ desluciri referitoric la cuventarea lui Doda. — Ferari propune a se face cercetare politica in privinti'a cauzeloru deficitului si a le cursului fortiatu. — Suradelli, Semenza si Ser-vadio si-apera proieptele loru finantiare.

Seirile d'ia Rom'a spunu, câ contele Caserta fra-tete esregelui Franciscu, s'a casatoritu cu principes'a Maria, ficia contelui Trapani.

Varietati.

*(Repasirea lui Lonyai.) Diurnalulu „Mémorial dipl.“ apertoriulu intercesorulu austriace, aduseso o seire d'in Pest'a cu dtu. 23. faur. in intielesulu carei-a repasirea ministrului de finantie Lonyai, care se dicea neincungurabila, ar'avé sê urmeze in scurtu tempu. Fatia cu acesta seiro impartesiesce „Szazadunk“ o epistola d'in Vien'a, care afirma, câ pusetiunea dlui Lonyai éra-si ar'fi asigurata, pentru câ i-a sucesu a se impacâ cu banc-rii d'in Vien'a, si anume cu Rothschild; urmările acestei impa-catiuni le vomu vedé câtu de curendu. — Suntemu curiosi si noi impreuna cu tote acele foie, cari nu privescu starea lucrului prin ochielarii guvernementali, imbracati in argintu si auru, sêu celu putienu in hârtia de cutare soi, pentru a carei po-sesiune se inaltia atâte dorintie omenesci câtra multu patitulu nostru ministru de finantie, in a carui persona s'a adevेरitu si de asta data vechi'a istoria despre nemultumirea acelor'a câror'a le faci bine, câci pre langa totu zelulu preseii continentale imprumutulu a caditu in apa, sêu spendiura in aeru.

*(Venatu de lupi.) Comitatuul Bihariei s'a aflatu con-strinsu a ordinâ in cerculu Beiusiului o gona mare incontra numerosiloru lupi, cari nepaciuiaru pe locitori si vitele. La venatulu acest'a au luat parte vr'o 600 persone de prin sa-tele invecinate. In decursu de trei dîle nu sucese acestoru gonitori si venatori a prinde altu ce-va, decâtu o bieta cap-riona, pentru câ arangiatorii gonei se suisera pre muntii cei mai inalti, éra lupii; pecum e cunoscuta, ambla mai multu pe sieu impregiurulu satelor. Acum le veni arangiatiiloru in minte, sê inveniedie unu animalu cu strichainu, si sê-lu dee prada lupiloru, ca inveninandu astfelu si lupii se fie mai norocosi. Aflara apoi unu calu schiopu, si-i dâtera o dosa de 20 loti; nevrendu inse calulu sê mora, lu ucisera venato-rii. Ce bucuria, candu vediura in dîu'a urmatoria 7 lupi de-lectandu-se cu carnea calului; de atâta bucuria nici nu puscara venatorii nostri, pentru câ „lupii si asiâ voru perî prin ve-ninu.“ In ceea lalta dî scrutandu dupa lupi, amara inieia-tiune! aflara numai osale calului, dar nici unu lupu. Venat-ulu acest'a cu rezultatu atâtu de favoritoriu a causatu comi-tetului spese de 300. fl. — Tota asemenarea schiopateza, ce e deroptu, dara imprumutulu dlui Lonyai totu-si are ce-va ase-menare cu venatulu de susu, numai câtu nu scimu precisu câ spelele dsale pana unde se urea; inse tempulu ni va aretâ de siguru.

*(Bibliografia.) Discursulu, ce a tienutu dlui I. Heliade Radulescu in sal'a Ateneului la 10/22 diocembre tr. asupr'a literaturii si politicei a esitu de sub tipar, sub titlulu: „Unu fragmentu d'in Atoneu.“ Pretiulu unei brosiure e 1 sfântiu.

*(Fomete.) In comun'a Firiza, ce e aproape de Bai'a Mare, domnesce de mai multe lune fomete mare, in urm'a carei a moritu mai multi de 54. barbati, si mai multi suntu sub cur'a mediciloru.

*(Reuniunea democratica) d'in Pest'a precum se aude, a adusu decisiune, ca amend'a de bani, la care o judecatu Bô-szörményi, sê o respunda reuniunile democratice. Pentru in-deplinirea acestei decisiuni s'a tramisu provocatiuni câtra „reuniunile democratice“ d'in provincia. Si la casu, candu su-mole incurse voru face mai multa, decâtu suma de 2000 fl., superplusulu se va pastrâ pentru casuri venitorie. De aici apoi urmâ, câ ministrulu de interne a binevoitu a nu intari statulele reuniunei asié precum au fostu acelea sus ternute, ci a pofitu modificatiuni esentiali.

*(O tiera fericita.) In Germani'a se aha o tiera sêa observandu reverinti'a cu potentatulu terei acelei-a, trobue sê o numinu imperiu. Schwarzburg-Rudolstadt éra acca tiera fericita, in care nu se platia contributiune. Spiritulu tempu-lui nou a gonitu d'in paradisu si acestu cotu de pamentu bi-necuventatu, si priu o dare extraordinaria de pamentu intrara si Rudolstadtianii intre barierele civilizatiunii, buna éra ca romanii intre barierele constitutiunii magiare. De cumva fra-ti Rudolstadtiani aru voi, sê fraternisedie cu civilizatiunea moderna, si sê contraga imprumuturi de statu, le potemu sier-bi cu persone forte istetie in acestu ramu de introprinderi.

*(Diurnalulu opositiunale magiaru „a nép zászlaja“) are aproape la 6000 de prenumeranti. Nou documentu, câ cresce opositiunea si nemultumirea si la popôrulu magiaru.

Proprietariu, redactoru respundietoriu si editoriu:
ALEXANDRU ROMANU.

Comunicatiunea drumuriloru de feru.

Vien'a-Pest'a-Segedinu-Temisior'a-Baziasiu.		
De la Vien'a	pleca la 7 ore 45 min. dem. si la 8 ore — min. ser'a.	
„ Posionu	„ 10 „ 24 „ „ „ 10 „ 51 „ „	
„ Neuhäusel	„ 1 „ 23 „ diu'a, „ 1 „ 54 „ nôptea	
„ Pest'a	„ 5 „ 19 „ d. m. „ 6 „ 31 „ deman.	
„ Czegléd	„ 7 „ 54 „ „ „ 9 „ 14 „ „	
„ Segedinu	„ 12 „ 12 „ nôptea, 2 „ 55 „ dup. m.	
„ Temisió'ra	„ 3 „ 55 „ dem. „ 7 „ 47 „ „	
„ Jasonov'a	„ 8 „ 4 „ „ *)	
„ Beseric'a-Alba	„ 8 „ 40 „ „	
Sosesco in Basiasiu	la 9 „ 10 „ „	

*) De la Temisior'a la Baziasiu comunica numai odata.

Basiasiu-Temisior'a-Segedinu-Pest'a-Vien'a.		
De la Basiasiu	pleca la 5 ore 55 min. d. a.	
„ Beseric'a-Alba	„ 6 „ 27 „ „	
„ Jasonov'a	„ 7 „ 6 „ „	
„ Temisior'a	„ 10 „ 40 „ ser'a si la 7 ore 25 min. dem.	
„ Segedinu	„ 2 „ 26 „ nôptea, 12 „ 53 „ diu'a.	
„ Czegléd	„ 6 „ 35 „ dem. „ 6 „ 21 „ d. a.	
„ Pest'a	„ 9 „ 55 „ „ „ 9 „ 30 „ ser'a	
„ Neuhäusel	„ 1 „ 52 „ diu'a „ 1 „ 3 „ nôpt.	
„ Posionu	„ 4 „ 48 „ d. a. „ 4 „ 12 „ dem.	
Sosesco in Vien'a	la 6 „ 36 „ „ „ 6 „ — „ „	

Jasenov'a-Oraviti'a.		
De la Jasenov'a	pleca la 8 ore 30 minute demaneti'a.	
„ Jam	„ 9 „ 12 „ „	
„ Racasdia	„ 10 „ 12 „ „	
Sosesco in Oraviti'a	la 10 „ 57 „ „	

Oraviti'a-Jasenov'a.

De la Oraviti'a	pleca la 4 ore — minute dupa mediadi.	
„ Racasdia	„ 4 „ 45 „ „	
„ Jam	„ 5 „ 38 „ „	
Sosesco in Jasenov'a	la 5 „ — „ „	

Vien'a-Oradea-Mare.

De la Vien'a	pleca la 8 ore — minute ser'a.	
„ Pest'a	„ 6 „ 35 „ deman.	
„ Czegléd	„ 9 „ 27 „ „	
„ Püspök-Ladány*)	1 „ 58 „ dup. med.	
Sosesco in Oradea	la 4 „ 38 „ „	

*) Cale laterale duce la Dobritinu, unde sosesco la 3 ore dupa mediadi.

Oradea-Mare-Vien'a.

De la Oradea	pleca la 10 ore 6 minute demaneti'a	
Sosesco in Püspök-Ladány*)	„ 12 „ 48 „ diu'a	
„ Czegléd	„ 5 „ 41 „ ser'a	
„ Pest'a	„ 8 „ 37 „ „	
„ Vien'a	„ 6 „ — „ demaneti'a.	

*) Cale laterale vine de la Dobritinu.

Vien'a-Aradu.		
De la Vien'a	pleca la 8 ore — minute ser'a.	
„ Pest'a	„ 6 „ 25 „ deman.	
„ Czegléd	„ 9 „ 47 „ „	
„ Szolnoca	„ 11 „ 2 „ „	
Sosesco in Aradu	la 5 „ — „ ser'a.	

Aradu-Vien'a.

De la Aradu	pleca la 10 ore 15 minute demaneti'a	
„ Szolnoca	„ 4 „ 22 „ dupa mediadi.	
Sosesco in Czegléd	la 5 „ 33 „ „	
„ Pest'a	„ 8 „ 37 „ „	
„ Vien'a	„ 6 „ — „ demaneti'a	

Vien'a-Paris.

De la Vien'a	pleca 4 ore 30 minute ser'a.	
„ Salzburg	„ 1 „ — nôptea.	
„ Monacu	„ 5 „ 45 deman.	
„ Stuttgart	„ 11 „ 45 „ „	
„ Mühlacker	„ 12 „ 55 diu'a.	
„ Carlsruhe	„ 2 „ 10 dupa méd.	
„ Strassburg	„ 5 „ 25 „ „	
Sosesco in Paris	la 5 „ — demaneti'a.	

Paris-Vien'a.

De la Paris	pleca la 8 ore 35 minute ser'a.	
„ Stassburg	„ 8 „ 57 „ dem.	
„ Carlsruhe	„ 10 „ 40 „ „	
„ Mühlacker	„ 12 „ — „ diu'a.	
„ Stuttgart	„ 1 „ 20 „ dupa méd.	
„ Monacu	„ 8 „ 30 „ ser'a.	
„ Salzburg	„ 1 „ 30 „ nôptea.	
Sosesco in Vien'a	la 9 „ 30 „ deman.	

Comunicatiunea postelor.		
De la Oradea-Mare la Clusiu,	pleca in tote dîlele la 6 ore 30 minute dupa mediadi, sosesco in Clusiu la 1 ora 30 minute dupa mediadi. Cale de 19 ¹ / ₂ mile, tiene 18 ore 40 minute, costa 10 fl. 92 cr.	
„ Clusiu la Oradea	pleca in tote dîlele la 12 ore diu'a, sosesco in Oradea la 6 ore 40 minute demaneti'a.	
„ Aradu la Sibii (prin Dev'a)	pleca in tote dîlele, la 7 ore ser'a, sosesco in Sibii la 2 ore 15 minute nôptea. Cale are 34 ¹ / ₂ mile, tiene 31 ore 15 minute, costa 20 fl. 2 cr.	
„ Sibii la Aradu (prin Dev'a)	pleca in tote dîlele la 7 ore ser'a, sosesco in Aradu la 1 ora 45 min. noptea.	
„ Temisió'ra la Sibii	pleca in tote dîlele la 6 ore deman. sosesco in Sibii la 1 ora 30 min. dupa mediadi. Cale de 36 ¹ / ₂ mile, tiene 31 ore 40 min., costa 20 fl. 44 cr.	
„ Sibii la Temisió'ra	pleca in tote dîlele la 12 ore diu'a, sosesco in Temisió'ra la 7 ore 40 minute ser'a.	
„ Temisió'ra la Orsió'va	pleca luni-a, marti-a, joi-a, si sambot'a la 6 ore demaneti'a, sosesco in Orsió'va la 6 ore deman. Cale de 26 ¹ / ₂ mile, tiene 24 ore, costa 14 fl. 98 cr.	
„ Orsió'va la Temisió'ra	pleca dominic'a, marti-a, mercuri-a si vinoric-a la 6 ore ser'a, sosesco in Temisió'ra la 6 ore ser'a in dîu'a urmatoria.	
De la Temisió'ra la Aradu	pleca in tote dîlele la 6 ore dem. sosesco in A. la 11 ore 45 minute diu'	
„ Aradu la Temisió'ra	pleca in tote dîlele la 2 ore dupa mediadi, sosesco la 7 ore 45 minute ser'a.	
„ Sibii la Clusiu	pleca in tote dîlele, la 3 ore d. m. sosesco la 9 ore 20 min. deman. Cale de 21 ¹ / ₂ mile tiene 18 ore 20 min., costa 12 fl. 18 cr.	
„ Clusiu la Sibii	pleca in tote dîlele la 5 ore dupa méd. sosesco la 11 ore 50 min. diu'a.	
„ Sibii la Brasiovu	pleca in tote dîlele la 5 ore dupa méd. sosesco la 7 ore 25 min. deman. Cale de 18 ¹ / ₂ mile, tiene 14 ore 25 min., costa 10 fl. 36 cr.	
„ Brasiovu la Sibii	pleca in tote dîlele la 7 ore ser'a, sosesco la 9 deman.	
„ Sibii la Muresiu-Osiorheiu	pleca luni-a, marti-a, vinoric-a, si sambot'a la 7 ore ser'a, sosesco la 1 ora 5 min. d. m. Cale de 19 ¹ / ₂ mile, tiene 18 ore 5 min. costa 10 fl. 78 cr.	
„ Muresiu-Osiorheiu la Sibii	pleca luni-a, marti-a, mercuri-a si sambot'a la 8 ore demin. sosesco la 2 ore 35 min. noptea.	